

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

โครงการศึกษาประสิทธิภาพและความพึงพอใจของการเรียนการสอน ในรายวิชา RTL 3404 การสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ ในภาคการศึกษา 2/2557 ของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์ และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ในรายวิชา RTL 3404 การสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ ในภาคการศึกษา 2/2557 และเพื่อศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ในรายวิชา RTL 3404 การสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ ในภาคการศึกษา 2/2557 ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

#### สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาประสิทธิภาพและความพึงพอใจของการเรียนการสอน ในรายวิชา RTL 3404 การสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ ในภาคการศึกษา 2/2557 ของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์ และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษาสูงสุด มัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนของครอบครัว น้อยกว่า/เท่ากับ 10,000 บาท และมีรายรับไม่ค่อยเพียงพอกับรายจ่าย

ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา RTL 3404 การสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

**ด้านผู้สอน** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4.08 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความรู้ ความสามารถของคณาจารย์ผู้สอน และความมีคุณธรรม จริยธรรมของคณาจารย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องบุคลิกภาพโดยรวมของคณาจารย์ และคณาจารย์การเตรียมความพร้อมและเตรียมการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือความสามารถในการจัดการชั้นเรียน และแก้ปัญหาในชั้นเรียน และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาเข้าใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 อยู่ในระดับมาก

**ด้านเนื้อหา** ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4.24 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียนและเนื้อหาโดยส่วนใหญ่เป็นความรู้และ/หรือเทคนิคที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่อง เนื้อหาครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือเรื่อง เนื้อหาที่สอนมีความน่าสนใจ ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมาก

**ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4.32 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจ ก่อให้เกิดความสุขแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและดำเนินการสอนอย่างเป็นลำดับตามขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 4.33 และ 4.30 ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือเรื่องผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับมาก

**ด้านสื่อสนับสนุนการเรียนการสอน** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4.09 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่อง สื่อที่ใช้สามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่สอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้นและมีเอกสารและสื่อประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และ 4.23 อยู่ในระดับมาก เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือเรื่องการจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรม และเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และ 3.86 อยู่ในระดับมาก

**ด้านสถานที่และระยะเวลา** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.85 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ห้องเรียนมีสภาพเหมาะสมสำหรับการทำกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องความเหมาะสมของระยะเวลา (จำนวนชั่วโมง, จำนวนวัน) และความเหมาะสมของช่วงเวลา (17.00–20.00 น.) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือเรื่องห้องเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ที่มีความพร้อมสำหรับการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 อยู่ในระดับมาก

**ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4.05 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีวิธีการประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องวิธีการประเมินผลที่หลากหลายและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และ 4.00 อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือมีการแจ้งและอธิบายผลการประเมินให้นักศึกษาทราบและเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับมาก

**ด้านความสัมฤทธิ์ผล** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.99 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องนักศึกษามีความต้องการหรือความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากเรียนวิชานี้และนักศึกษาได้รับประโยชน์จากการเรียนวิชานี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และ 3.89 อยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้แล้ว ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา RTL 3404 การสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

**ด้านคุณธรรมจริยธรรม** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการจัดกิจกรรมกลุ่มและการวิเคราะห์ Case Study มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่อง มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาและเรียนรู้ด้วยตัวเอง มีความสามารถทำงานเป็นกลุ่มได้และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และ มีความเคารพกฎระเบียบ

ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือเรื่อง มีวินัยในการเข้าเรียนและการส่งงานตรงต่อเวลามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมาก

**ด้านความรู้** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4.21 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการวัดหรือทดสอบ ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการ ทฤษฎีและการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่อง มีการบรรยาย และให้ฝึกปฏิบัติภายในห้องเรียน พร้อมยกตัวอย่างประกอบและ มีการบรรยาย และให้ฝึกปฏิบัติภายในห้องเรียน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือเรื่องเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามในกรณีที่นักศึกษาไม่เข้าใจ หรือมีข้อสงสัย พร้อมตอบข้อซักถามของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก

**ด้านทักษะทางปัญญา** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.62 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือมีการนำเสนอเพื่อตอบโจทย์กรณีศึกษาโดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่อง ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการนำเสนออย่างสร้างสรรค์และในการสอบ เน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือวิเคราะห์แนวคิดในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการนำเสนอแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 3.60 และ 3.57 ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก

**ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือมีการส่งเสริมพัฒนาความเป็นผู้นำ และผู้ตามในการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องมีการส่งเสริมพัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกันและมีการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และ 3.67 อยู่ในระดับมาก

**ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4.00 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือมีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องมีการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือมีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียนและมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 อยู่ในระดับมาก

**ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน** ในรายวิชา RTL 3404 การสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่านักศึกษาพึงพอใจสูงที่สุดคือ กิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 รองลงมาเป็นด้าน เนื้อหา สื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 4.09 และ 3.99 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาพึงพอใจต่ำที่สุดในด้านสถานที่และระยะเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85

**ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน** ในรายวิชา RTL 3404 การสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนสูงสุดคือ คุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองมาคือ ความรู้ ทักษะเชิงตัวเลข ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะทางปัญญา โดยอยู่ในระดับมีประสิทธิภาพในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 4.21 4.00 3.77 และ 3.62 ตามลำดับ

### อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดคือกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ขณะที่ในด้านสถานที่และระยะเวลา มีความพึงพอใจน้อยที่สุด ขณะที่ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คุณธรรม จริยธรรมและน้อยที่สุดคือทักษะทางปัญญา

ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอน ถือว่าเป็น กระบวนการดำเนินการกิจกรรมหรือการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้บริหาร และครูผู้จัดให้แก่ผู้เรียนทุกขั้นตอน หรือเรียกว่าเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนการสอน การดำเนินงานสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นการรวมหลายกิจกรรมเข้าด้วยกัน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่ดีนั้น ผู้บริหาร โรงเรียน ครู และนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงาน

อย่างไรก็ตามงานด้านการเรียนการสอนนั้นถือเป็นงานหลักของครูผู้สอนในโรงเรียนซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนเองต้องให้ความสำคัญ เพราะผู้สอนเป็นหัวใจสำคัญที่จะนำนักเรียนไปสู่เป้าหมายที่หลักสูตรต้องการได้ และในส่วนของการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนนั้นผู้บริหารต้องยึดหลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตร ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง โดยจะต้องจัดครูเข้าสอน จัดหาสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูจัดทำและใช้แผนการสอน ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้ วางไว้ จำเป็นจะต้องมีการนำองค์ประกอบของหลักสูตรทั้งหมดมาสู่กระบวนการปฏิบัติที่ถูกต้องและเป็นระบบด้วย

มากกว่านั้นอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลถึงความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมคิด จูทอง (2528, 41) ได้ให้ความหมายของอาคารสถานที่ว่า หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผน การใช้อาคาร สถานที่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด การควบคุมดูแล การบำรุงรักษา การพัฒนาอาคารต่าง ๆ การจัดบริเวณโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่สวยงาม เหมาะสมกับสภาพการใช้งานอยู่เสมอ การรักษาความสะอาด ความคงทนแข็งแรง ความปลอดภัย และสามารถสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ

จากแนวคิดของสมคิด จูทอง สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาต่อเรื่อง อาคารสถานที่ มี 2 ประการใหญ่ ๆ คือ การวางแผนอาคารสถานที่โรงเรียนและการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ดังนั้นการบริหารอาคารสถานที่ที่จะบังเกิดผลดีนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการวางแผน ทั้งระยะสั้นและระยะยาวในการสร้าง บำรุงรักษา และจัดให้มีการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด

#### ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง

1. ควรจัดให้เรียนช่วงเช้ามากกว่า เวลาประมาณ 11.00-14.00 เดินทางสะดวกไม่อันตราย เหมือนกลางวัน
2. อาจารย์ควรให้คะแนนตามผลงานของนักเรียนมากกว่านี้
3. อาจารย์บางท่านมีกิริยาในการสอนไม่สุภาพ เหมือนใช้ความคิดส่วนตัวตัดสินความคิดนักเรียน
4. อาจารย์ควรยกตัวอย่างประกอบ และมีสื่อ VDO เพื่อสร้างความเข้าใจให้มากขึ้น
5. ควรจัดให้กระบวนการเรียนการสอนทุกๆรายวิชาให้มีความสนุกสนานแบบรายวิชานี้

#### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำการศึกษาร้อยต่อไปควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ 2 ช่วงเวลาคือต้นเทอมกับปลายเทอม
2. ในการทำการศึกษาร้อยต่อไปควรให้แต่ละสาขาวิชาเป็นผู้ดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้สาขาแต่ละสาขาได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการเรียนการสอน และใช้เป็นฐานข้อมูลของสาขาตนเอง
3. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มประเด็นของแบบสอบถามให้เพิ่มขึ้น เพื่อให้ได้ความคิดเห็นหรือความต้องการของนักศึกษาในหลายประเด็น